

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la cu admiterea recursului

în cauza civilă

Valeriu Nemerenco împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova,
intervenient accesoriu Primarul General interimar al municipiului Chișinău

(constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești și repararea prejudiciului moral)

împotriva deciziei din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru

Dosarul nr. 2ra-787/25
NR. PIGD 2-23122806-01-2ra-13112025

Stabilirea eronată de către instanțele ierarhic inferioare a cuantumului prejudiciului moral, încasat în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru - jud. V. Jomiru-Niculiță
Curtea de Apel Centru - jud. R. Pulbere, R. Pascari, A. Malîi

01 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de recurs depusă de Primarul General al municipiului Chișinău,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 23 iulie 2023, Valeriu Nemerenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând constatarea încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, precum și încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său, a sumei de 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea actelor judecătorești menționate.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că a activat în funcția de pretor al sectorului Buiucani al municipiului Chișinău din anul 1990 până în luna mai 2019. Prin dispoziția Primarului General interimar al municipiului Chișinău, Ruslan Codreanu, nr. 181-dc din 15 mai 2019, acesta a fost numit, începând cu data de 16 mai 2019, în funcția de vicepretor al sectorului Buiucani.

3. Ulterior, prin dispoziția Primarului General interimar al municipiului Chișinău, Adrian Talmaci, nr. 457-dc din 16 septembrie 2019, reclamantul a fost eliberat din funcția de vicepretor al sectorului Buiucani, în temeiul art. 22 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și al art. 20 alin. (1) și (4) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău.

4. La 29 noiembrie 2019, Valeriu Nemerenco a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Primarului General al municipiului Chișinău și a Primăriei municipiului Chișinău, solicitând anularea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea sa în funcția de vicepretor al sectorului Buiucani și încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

5. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 decembrie 2020, acțiunea a fost admisă parțial. Instanța a anulat dispoziția Primarului General interimar al municipiului Chișinău nr. 457-dc din 16 septembrie 2019 privind eliberarea lui Valeriu Nemerenco din funcția de vicepretor al sectorului Buiucani și a obligat Primarul General al municipiului Chișinău să emită dispoziția de restabilire a reclamantului în funcția de vicepretor al sectorului Buiucani, cu

achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă, începând cu data de 16 septembrie 2019 și până la data repunerii efective în funcție. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, precum și prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 februarie 2022, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 30 decembrie 2020 a fost menținută.

6. Reclamantul susține că Primarul General al municipiului Chișinău, în calitate de autoritate publică locală responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, începând cu data de 31 decembrie 2020, a refuzat în mod nejustificat executarea acesteia și nu l-a restabilit în funcția de vicepreședinte al sectorului Buiucani.

7. Prin acțiunile și inacțiunile sale, debitorul executării ar fi încălcat prevederile art. 89 și art. 356 din Codul muncii, precum și art. 256 din Codul de procedură civilă, care prevăd obligația angajatorului de a executa imediat hotărârea instanței de judecată privind restabilirea în funcție a salariatului concediat nelegitim. În acest scop, angajatorul urma să emită fără întârziere dispoziția de restabilire în funcție și să o aducă la cunoștința salariatului în termenul prevăzut de lege.

8. Reclamantul mai invocă încălcarea art. 21 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, potrivit căruia autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea, iar exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Potrivit reclamantului, executarea hotărârii nu prezenta un grad sporit de complexitate, întrucât obligația debitorului consta în emiterea dispoziției de restabilire în funcție și repunerea efectivă a acestuia în funcția deținută anterior.

9. Reclamantul susține că a întreprins toate demersurile necesare pentru executarea hotărârilor judecătorești, adresând Primarului General al municipiului Chișinău cereri la 26 ianuarie 2021, 9 septembrie 2021 și 22 martie 2022, prin care a solicitat executarea actelor judecătorești și restabilirea sa în funcție. Totodată, acesta a invocat că autoritatea publică competentă nu a întreprins măsurile necesare pentru executarea hotărârii judecătorești din 30 decembrie 2020 privind repunerea sa în funcție. Consideră că miza procedurii de executare era una deosebit de importantă, întrucât hotărârea neexecutată viza restabilirea sa în funcție și achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 noiembrie 2023, acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat încălcarea dreptului lui Valeriu Nemerenco la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani nr. 3-4619/2019 din 30 decembrie 2020 și a dispus încasarea din

bugetul de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului, a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 23 noiembrie 2023, Primarul General al municipiului Chișinău a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 26 februarie 2024 a depus cererea de apel motivată, solicitând casarea hotărârii și pronunțarea unei noi soluții de respingere integrală a acțiunii.

12. La 13 decembrie 2023, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

13. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2024, apelul declarat de Ministerul Justiției a fost restituit, ca urmare a neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței din 14 februarie 2024.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia Curții de Apel Centru din 20 mai 2025, apelul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău a fost respins, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 noiembrie 2023.

15. În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani nr. 3-4619/2019 din 30 decembrie 2020, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-261/21 din 28 septembrie 2021, s-a dispus anularea dispoziției privind eliberarea lui Valeriu Nemerenco din funcția de vicepreședinte al sectorului Buiucani, restabilirea acestuia în funcția deținută anterior și achitarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, hotărârea fiind executorie imediat în partea restabilirii în funcție și a achitării unui salariu. Instanța de apel a constatat că reclamantul a întreprins în mod repetat demersuri pentru executarea hotărârii judecătorești, adresând cereri Primarului General al municipiului Chișinău la 26 ianuarie 2021 și 9 septembrie 2021, însă autoritatea publică nu a întreprins măsuri efective pentru executarea actului judecătoresc.

16. Instanța de apel a reținut că executarea hotărârii s-a realizat abia la 8 septembrie 2023, după înaintarea prezentei acțiuni, fapt ce demonstrează pasivitatea și neglijența autorității publice în executarea obligațiilor legale. A subliniat că, potrivit art. 356 din Codul muncii, hotărârile privind restabilirea în funcție se

execută imediat, iar neexecutarea acestora reprezintă o încălcare gravă a dreptului la un proces echitabil și a obligației statului de a asigura executarea efectivă a hotărârilor judecătorești.

17. Raportând circumstanțele cauzei la prevederile Legii nr. 87/2011, ale art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și la jurisprudența CtEDO, inclusiv cauzele Prodan c. Moldovei, Țîbîrneac c. Moldovei și Sîrbu c. Moldovei, instanța a reținut că executarea hotărârii judecătorești constituie parte integrantă a dreptului de acces la justiție, a mai evidențiat că litigiile privind reintegrarea în funcție impun o examinare și executare cu promptitudine, având în vedere importanța socială și economică a salariului pentru persoana vizată.

18. Totodată, instanța a constatat că neexecutarea hotărârii nu putea fi imputată reclamantului, acesta manifestând un comportament diligent și întreprinzând toate acțiunile necesare pentru executarea actului judecătoresc. În schimb, autoritățile publice nu au demonstrat existența unor măsuri concrete și suficiente întreprinse în vederea executării hotărârii într-un termen rezonabil.

19. Referitor la prejudiciul moral, instanța de apel a reținut că durata îndelungată a neexecutării hotărârii, incertitudinea juridică creată și importanța restabilirii în funcție pentru reclamant și familia sa justificau acordarea unei satisfacții echitabile. În acest context, Curtea a apreciat drept întemeiată soluția instanței de fond privind încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

20. La 04 noiembrie 2025, Primarul General al municipiului Chișinău, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Centru din 20 mai 2025, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

21. În motivarea recursului, recurentul a susținut că instanțele inferioare au determinat eronat obiectul probațiunii și au apreciat greșit circumstanțele relevante ale cauzei, reținând nejustificat existența unei pasivități din partea Primarului General al municipiului Chișinău în executarea hotărârii judecătorești. Acesta a invocat că instanțele au omis să constate faptul că reclamantul nu a depus cereri privind executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, ci ar fi anexat cereri ce vizau executarea unei alte hotărâri judecătorești, și anume hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 3 decembrie 2020, executată deja prin

dispoziția Primarului General nr. 430-dc din 23 martie 2020, prin care reclamantul fusese restabilit în funcția de pretor al sectorului Buiucani.

22. Recurentul a invocat prevederile art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, potrivit cărora executarea se inițiază la cererea creditorului executării, susținând că lipsa unei asemenea cereri exclude existența unei conduite pasive imputabile autorității publice. Totodată, acesta a susținut că instanțele nu au analizat corespunzător criteriile de apreciere a termenului rezonabil prevăzute de Legea nr. 87/2011 și jurisprudența CtEDO, în special complexitatea executării, comportamentul părților și miza litigiului pentru reclamant.

23. A susținut că executarea obligațiilor stabilite prin hotărârea judecătorească implica utilizarea banilor publici și parcurgerea procedurilor bugetar-financiare necesare identificării surselor de finanțare pentru achitarea sumelor datorate. De asemenea, s-a susținut că funcția vizată era o funcție de demnitate publică, iar la momentul executării funcția era ocupată de o altă persoană, ceea ce crea dificultăți juridice și administrative suplimentare în executarea hotărârii.

24. Recurentul a făcut trimitere la jurisprudența CtEDO, inclusiv cauza Burdov c. Rusiei, susținând că, în circumstanțe speciale, anumite întârzieri în executare pot fi justificate, atât timp cât nu afectează substanța dreptului garantat de art. 6 §1 din Convenție. Totodată, a susținut că Primăria municipiului Chișinău nu a manifestat pasivitate, ci a acționat cu respectarea principiului legalității în cadrul procedurii de executare.

25. Un alt argument invocat de recurent a vizat existența unui alt litigiu inițiat de reclamant privind repararea prejudiciului moral pentru aceeași neexecutare a hotărârii judecătorești, apreciindu-se că acordarea repetată a despăgubirilor ar conduce la o dublă reparare a aceluiași prejudiciu moral și la o îmbogățire nejustificată a reclamantului.

26. De asemenea, recurentul a menționat că abia la 24 iulie 2023 reclamantul a depus o cerere privind executarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 30 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2024 procedura de executare a fost încetată pe motivul executării hotărârii și atingerii scopului executării. Totodată, recurentul a invocat prevederile art. 123 alin. (2) CPC privind caracterul obligatoriu al faptelor constatate prin hotărâri judecătorești irevocabile, precum și dispozițiile Legii nr. 87/2011, ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și ale Codului civil referitoare la repararea prejudiciului moral.

27. La 08 decembrie 2025, Valeriu Nemerenco a depus referință la recursul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău împotriva deciziei Curții de

Apel Centru din 20 mai 2025, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei contestate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

29. Art. 432 alin. (1) lit.a) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

30. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

31. Art. 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: e) să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.”

32. Art. 373 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

(2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.”

33. Art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.”

34. Art. 9 din Codul de procedură civilă:

„Instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi. Instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor

procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează părțile despre posibilitatea inițierii procesului de mediere și ia orice alte măsuri necesare bunei desfășurări a procesului, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acțiuni prevăzute de lege.”

35. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

36. Art. 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova:

„Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.”

37. Art. 2 alin. (1)-(4), (6) și (7) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei nr. 87 din 21 aprilie 2011:

„(1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

(2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

(3) Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

(4) Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.

(6) Mărirea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

(7) Organul care reprezintă statul în instanță de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.”

38. Art. 4 alin. (1)-(3) și (5) din Legea menționată,

„(1) Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

(2) Instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar.

(3) Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: numele și prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; date despre acțiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare și motivarea acestora; date despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare, după caz; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil.

(5) Categoriile de litigii menționate se examinează în instanță de judecată în conformitate cu normele legislației procesuale civile, ținându-se cont de particularitățile prevăzute de prezenta lege.”

39. Art. 5 alin. (1)-(2) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei:

„(1) În urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

(2) La constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.”

40. Art. 2036 alin. (1)-(5) din Codul civil:

„(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

(3) Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

(4) Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

41. Art. 2037 alin. (1)-(3) din Codul civil:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

42. Art. 70 alin. (1) din Codul de executare:

„Documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanților la procedura de executare, interesul creditorului și conduita executorului judecătoresc.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

43. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată reține că decizia Curții de Apel Centru a fost pronunțată la 20 mai 2025, iar copia deciziei integrale a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 1 octombrie 2025. Recursul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău a fost depus la 4 noiembrie 2025, astfel încât acesta este declarat în termenul prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

44. În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursul împotriva deciziilor instanțelor de apel și verifică, în limitele invocate în cererea de recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

45. Analizând criticile formulate prin cererea de recurs, Completul de judecată constată că acestea sunt întemeiate parțial și se încadrează în temeiul prevăzut de art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, întrucât instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat normele de drept material care reglementează stabilirea cuantumului satisfacției echitabile acordate pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

46. Completul de judecată reține că obiectul prezentului litigiu îl constituie constatarea încălcării dreptului lui Valeriu Nemerenco la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani nr. 3-4619/2019 din 30 decembrie 2020, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-261/21 din 28 septembrie 2021, precum și repararea prejudiciului moral pretins suferit ca urmare a neexecutării în termen rezonabil a acestor acte judecătorești.

47. Instanțele ierarhic inferioare au constatat că executarea hotărârii în partea restabilirii în funcție nu s-a realizat imediat, dar abia la 8 septembrie 2023, după introducerea prezentei acțiuni. Totodată, acestea au reținut că reclamantul a adresat cereri autorității publice în vederea executării actului judecătoresc, iar autoritatea responsabilă de executare nu a demonstrat întreprinderea unor măsuri efective și suficiente pentru executarea promptă a hotărârii.

48. Sub acest aspect, Completul de judecată constată că instanțele ierarhic inferioare au reținut corect existența încălcării dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

49. Argumentul recurentului potrivit căruia reclamantul nu ar fi solicitat executarea hotărârii vizate nu poate fi reținut în măsura în care instanțele de fond și de apel au constatat, în baza materialelor cauzei, existența unor solicitări efectuate de reclamant pentru executarea actului judecătoresc. În procedura de recurs, Curtea Supremă de Justiție nu rejudecă fondul cauzei și nu substituie aprecierea probelor realizată de instanțele ierarhic inferioare, cu excepția cazurilor expres prevăzute de art. 442 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

50. Completul de judecată observă că instanțele ierarhic inferioare au acordat reclamantului suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, reținând durata neexecutării, importanța restabilirii în funcție, conduita autorității publice și complexitatea relativ redusă a acțiunilor de executare în contextul restabilirii la locul de muncă. Totuși, acestea nu au explicat suficient de riguros de ce un asemenea cuantum este proporțional cu circumstanțele concrete ale cauzei și cu practica judiciară relevantă în materie.

51. Pentru repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a unei hotărâri, instanțele trebuie să aplice criteriile din art. 6 § 1 CEDO și jurisprudența CtEDO: complexitatea cauzei, comportamentul autorităților și al

părților, buna sau reaua-credință, eventualele întârzieri nejustificate, precum și miza litigiului pentru reclamant.

52. Sarcina de a proba prejudiciul moral nu incumbă reclamantului, evaluarea făcându-se individual, în funcție de circumstanțele cauzei și argumentele ambelor părți. În cauza Ernestina Zullo vs. Italia (10 noiembrie 2004), CtEDO a subliniat că mărimea despăgubirii se raportează și la nivelul de trai din statul respectiv.

53. Raportând aceste repere la circumstanțele prezentei cauze, Completul de judecată apreciază că suma de 50 000 lei acordată de instanțele ierarhic inferioare este excesivă și nu reflectă un just echilibru între gravitatea încălcării constatate, caracterul compensatoriu al prejudiciului moral și necesitatea menținerii unei practici judiciare unitare și previzibile.

54. Completul de judecată consideră că suma de 20 000 lei reprezintă o satisfacție echitabilă suficientă și proporțională pentru prejudiciul moral suportat de Valeriu Nemerenco prin executarea tardivă a hotărârii judecătorești. Acest quantum ține seama de durata neexecutării care este de aproximativ 2 ani și 10 luni, de importanța hotărârii pentru reclamant, de natura obligației de restabilire în funcție, dar și de faptul că despăgubirea morală are exclusiv rol compensatoriu.

55. În consecință, criticile recurentului prin care se solicită respingerea integrală a acțiunii sunt neîntemeiate, întrucât constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești este legală și justificată. În schimb, criticile privind aplicarea eronată a normelor de drept material referitoare la stabilirea quantumului prejudiciului moral sunt întemeiate, ceea ce justifică admiterea recursului în temeiul art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

56. Prin urmare, decizia instanței de apel urmează a fi modificată prin micșorarea quantumului despăgubirii morale la suma de 20 000 lei, sumă suficientă pentru a atenua suferințele cauzate reclamantului și care este echitabilă și rezonabilă, în concordanță cu criteriile stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

57. Quantumul de 20 000 lei acordat cu titlu de prejudiciu moral se încadrează în practica Curții Supreme de Justiție pentru cauze similare, în temeiul Legii nr. 87/2011 (decizia nr. nr. nr. 2ra-66/24, nr. 2ra-1246/23,) reflectând atât echitatea, cât și jurisprudența internă și europeană privind protecția drepturilor persoanelor afectate de proceduri îndelungate.

58. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite recursul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe urmează a fi modificate în

partea cuantumului despăgubirii pentru prejudiciul moral, prin reducerea sumei de la 50 000 lei la 20 000 lei, cu menținerea în rest a actelor judecătorești contestate.

59. În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău.

Modifică decizia din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 noiembrie 2023, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Nemerenco împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Primarul General interimar al municipiului Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral, în partea ce ține de cuantumul sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral, prin diminuarea sumei de la 50 000 (cincizeci de mii) lei la 20 000 (douăzeci de mii) lei.

În rest menține decizia din 20 mai 2025 a Curții de Apel Centru și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 noiembrie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Gheorghe Stratulat